

19 januari 2014 – 2° van Epifanie
Jesaja 62,1-5 / Johannes 2,1-11
Kana: doopwater wordt feestwijn

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Ds Jaco Zuurmond

Ons sacraments-rooster loopt een week achter op ons leesrooster: Vorige week lazen wij, wat we nog steeds kunnen bekijken op de voorzijde van onze liturgie voor deze weken - over de doop van Jezus in de Jordaan. Vandaag hebben we die doop hier in ons midden meegemaakt. Aan klein jong mensenleven, dat opsteeg uit onze plaatselijke Jordaan, vertelden we het verhaal van water en van redding. Zo deden we vandaag wat we vorige week lazen.

Dat achterlopen heeft iets moois. Want vandaag wordt ons meer nog dan anders gevraagd om verder te kijken naar wat ná het water komt. Het eeuwenoude leesrooster van de kerk wil het ons graag vertellen: Naar oude traditie lazen we immers vandaag het verhaal van Kana, het verhaal van de wijn. Na het water komt de wijn, zo vertelt het leesrooster.

En door vandaag te dopen bij het verhaal van Kana doen we precies wat de oude kerk had bedacht. Door te dopen op kana-zondag worden de verhalen van het water en van de wijn tot een éénheid. Het water van de doop mag vandaag de wijn zijn van het koninkrijk.

In de doop vertellen we het verhaal van redding úit het water. De dopeling gaat niet ten onder. Maar net als Noach, net als het volk Israël in de Schelfzee, net als Mozes in z'n biezen kistje, net als Jezus dóór de Jordaan, én door de nacht van Goede Vrijdag wordt de dopeling dóór het water getrokken (= 'Mozes').

Dat is, in enkele zinnen, de betekenis van het sacrament. Net als Noach, net als Israël, net als Mozes, ja, net als Jezus vandaag ook de kleine Siem – *pars pro toto* voor ons allemaal.

Maar, wie door het water van de Jordaan getrokken wordt... komt weer aan land. Aan de overkant, om precies te zijn. Al is het altijd, met drs. P., de vraag welke kant welke kant is: "De oever waar wij niet zijn noemen wij de overkant. Maar straks ook deze kant, zodra wij daar zijn aangeland". Hoe ook, het verhaal van de doop gaat door, kent een vervolg. Uit het water staat iemand op. Wie staat er op? Waartoe staat de dopeling op? Waar is het verhaal van de doop met dit kindje op uit?

Aan de kleine Siem mogen we vertellen dat het vandaag begonnen verhaal verder gaat. Waar gedoopt wordt is ook het verhaal van een overkant. Nieuw land, nieuwe aarde, nieuw leven. Aan de overkant van de Jordaan ligt, in de Bijbelse symboliek, het land Kana-Kanaän. Het land, de aarde, van Gods belofte dat leven goed kan zijn.

Kana-Kanaän is een visioen. Een vertrouwenskwestie. Het is het visioen van een samenleven van mensen dat een feest is. Mensen die niet leven ten koste van elkaar, maar die voor elkaar genot zijn.

De Bijbel vertelt van verspieters, die namens ons dit land hebben verkend. De deur naar het land van de belofte kierde even open. En de druiventrossen die zij zagen maken indruk tot op vandaag.

Jozua, zo noemde Mozes deze verspieter van het eerste uur. In de Griekse vertaling van het Oude Testament staat: Jezus.

Wie gedoopt is mag zichzelf meegenomen weten in het verhaal van deze Jozua/Jezus-mensen.

Jozua-, het prototype van de mens die verder durft te kijken. Die op zoek gaat naar de waarheid van het beloofde land aan de overkant.

Dat verhaal van die druiven, van die wijn, het wil ook jouw levensverhaal zijn, zo vertelt deze Jezus/Jozua ons in de doop. Ga je mee op weg naar die overkant? Durf je met mij te vertrouwen dat het kán, zó leven?

Het verhaal van de doop dat deze Jozua/Jezus ons vertelt is een verhaal van uitzicht. Druiven, wijn, ja een feest, zo gaat het verhaal van de doop verder. Met de Jordaan in de rug is dit ons voorland. Water wordt wijn! Het water van de doop wordt de wijn van het koninkrijk.

De Evangelist Johannes noemt de druiven van Kana 'het begin der tekenen'. Daarmee bedoelt hij niet het eerste in een lange reeks. Zo heeft de oude kerk Kana ook niet verstaan toen ze dit verhaal aan het begin plaatste.

Het is veeleer een beginsel. Een principe, zo zegt de Latijnse vertaling. Hier gaat het om. Dit is de kern van het hele verhaal. Druiven, wijn, feest, vreugde.

Kana is een beginsel van waaruit, en waarnaar toe te leven valt.

Leven volgens dit beginsel is:

deze vreugde zoeken, voor elkaar, samen. Leven samen goed maken. En dan in de kleine tekenen het goede voorland ook maar durven zien. In die kleine momenten van liefde, van vrede, van gerechtigheid, het beginsel, het principe herkennen dat blijft vertellen van vrede voor allen.

Leven in vreugde, leven in vrijheid, zo blijft dit beginsel een leven lang vertellen. Waar dat beginsel, dat programma geleefd en gedaan wordt, wordt water tot wijn, zo luidt het vervolg van het verhaal van de doop. Er valt goed te leven, zo vertellen de verspieters van alle eeuwen, die leefden vanuit hun doop.

Er valt te leven! O zeker, dat geloof is er niet altijd. We herkennen ook dat andere deel van het Kana-verhaal maar al te goed: De wijn lijkt soms zo op. En dan vallen we terug in de leugen-mechanismen van ons angstig en cynisch ego. Dan wordt ons leven klein en arm: voor we het weten vallen we dan samen met ons kortzichtig eigenbelang, dat ons lelijke medemensen maakt... en ons eigen leven zo dof. We doorzien dat wel, - zo moet het niet, zo weten we maar al te goed, zo moet het niet, juist niet in tijden van schaarste, van nood - maar soms is dit mechanisme, deze drift, machtiger dan wij.

Maar dan zullen er goddank ook steeds weer mensen zijn, medeverspieters, mede Jozua-mensen, - vrienden, familie... een gemeente die dit prachtige verhaal *blijft* lezen - die ons voorhouden dat dat toch niet meer hoeft. De Jordaan ligt immers al achter ons. Je bent al door het water heen, Siem, Joost, Corine, wij allemaal. Hier in Kana, in Kanaän, in dit land, deze áárde van Gods belofte, vált te leven. Goed te leven. Leven met elkaar in vreugde. Zo heeft God deze aarde bedoeld.

De kerkvader en groot bijbelvertaler Hiëronymus, die leefde van 342 tot 420 werd eens benaderd door spotgraag mens. Deze had uitgerekend dat die zes stenen watervaten bij elkaar een inhoud hadden van minstens 600 liter. Dat deed hem de vraag stellen of de bruiloftsgasten die onbetamelijke hoeveelheid wijn ook werkelijk opgedronken zouden hebben. De wijze Hiëronymus sprak: Integendeel, we drinken er nog van.

Laat het zo zijn!

Amen